

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 8C/29/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818204787
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Rudáš
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3818204787.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza v právnej veci žalobkyne: J. F., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XXXX/XX, XXX XX M. U., zast.: JUDr. Alžbeta BORIKOVÁ, advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 47 249 587, Dolné Rudiny 3, 01 001 Žilina proti žalovanému: Wüstenrot poisťovňa, a.s., IČO: 31 383 408, Karadžičova 17, 825 22 Bratislava, zast.: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., IČO: 36 853 186, Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, o zaplatenie 25.576,20 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 25 576,20 eur spolu s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 20 292,-eur od 26.10.2017 do zaplatenia a 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 284,20 eur od 1.3.2018 do zaplatenia, všetko v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

III. Štát má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou na tunajšom súde domáhal zaplatenia sumy 25 576,20 eur spolu s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 20 292,-eur od 26.10.2017 do zaplatenia a s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 284,20 eur od 1.3.2018 do zaplatenia.

2. Žalobca k veci uviedol, že dňa 08.04.2016 došlo medzi obcami Kanianka a Lazany k dopravnej nehode zavinennej vodičom motorového vozidla EVC: U pri ktorej došlo k ťažkému ublíženiu na zdraví žalobcu, ktorý utrpel otras a pomliaždenie mozgu so zakrvácaním pod tvrdú mozgovú plenu, i viacpočetné zlomeniny kostí tvárovej časti. Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ev. č. U bolo v čase dopravnej nehody uzatvorené u žalovaného. Žalovaný poistnú udalosť zaregistroval pod číslom 1515.0606/010-0. Žalobca si postupne uplatňoval u žalovaného jednotlivé nároky na náhradu škody na zdraví bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré žalovaný čiastočne uhradil. Žalobcovi ostali po zraneniach hlavy o.i. aj trvalé následky psychického rázu, nevie sa sústrediť, zabúda bežné slová, má poruchy pamäti, rozumových a komunikačných schopností. Zdravotné problémy obodovala v lekárskom posudku zo dňa 01.06.2017 MUDr. Zuzana Stanovičová počtom bodov 1 260 so zvýšením na dvojnásobok, pričom položka č. 253 vážne mozgové al. duševné poruchy po ťažkých poraneniach hlavy je bodovaná počtom 1000 bodov a položka č. 252 postkomočný syndróm je ohodnotená počtom 260. Žalobca si nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle posudku MUDr. Stanovičovej uplatnil u žalovaného prostredníctvom spoločnosti VIM, s.r.o. to listom zo dňa 26.06.2017. Žalovaný tento nárok zaregistroval a listom zo dňa 11.7.2017 vyzval žalobcu na poskytnutie súčinnosti pre súdneho znalca, ktorého oslovil žalovaný za účelom preverenia posudku MUDr. Stanovičovej. Žalobca poskytol žalovanému resp. ním oslovenému súdnemu znalcovi plnú súčinnosť a dostavil sa na vyšetrenie. Žalovaný listom zo dňa 26.10.2017 bez akéhokoľvek zdôvodnenia

oznánil, že poskytne náhradu za SSU len za položku č. 252 a v len rozsahu 162,5 bodov, čo pri hodnote jedného bodu 18,24 eur platnej pre rok 2017 predstavovalo sumu 2 964,-eur. Žalobca nesúhlasil s výpočtom náhrady za SSU zo strany žalovaného, ktoré nebolo žiadnym spôsobom odôvodnené, a vyzval ho na predloženie záverov znaleckého skúmania, ktorému sa na pokyn žalovaného zúčastnil. Žalovaný však listom zo dňa 15.11.2017 odpovedal, že znalecký posudok neposkytne. Žalovaný postupoval v rozpore s ust. § 8 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z. z. . Žalovaný v závere svojej odpovede uvádza, že ak má žalobca pochybnosť o jeho záveroch, môže postupovať podľa § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z., čiže požiadať súdneho znalca o vyhotovenie znaleckého posudku. Nakoľko žalovaný protiprávne nesprístupnil svoj znalecký posudok a žiadnym spôsobom neodôvodnil rapidne zníženie počtu bodov oproti lekárskeho posudku MUDr. Stanovičovej, bol žalobca nútený osloviť súdneho znalca za účelom preverenia bodového hodnotenia SSU žalovaného. Na žiadosť žalobcu vykonala obodovanie súdna znalkyňa z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria, MUDr. Eva Garajová v znaleckom posudku č. 1/2018 zo dňa 15.01.2018 počtom bodov 1 275. Položka č. 253 Vážne duševné poruchy po ťažkých poraneniach hlavy boli obodované počtom 700 bodov, položka č. 252 postkomočne-postkontúzný syndróm bol ohodnotený na 150 bodov, spolu 850 bodov spolu so zvýšením o 50 %. Prakticky sa obodované položky prejavujú v živote tak, že sa žalobca nevie sústrediť, zabúda aj bežné slová a tieto nevie resp. nesprávne použije v komunikácii (fatická porucha). Je stále unavený, má trvalé bolesti hlavy, z čoho potom plynie aj trvalá nervozita a emočná nestabilita. Hodnota jedného bodu sa v súlade s ust. § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z. určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia. V roku 2017 bola hodnota jedného bodu vo výške 18,24 eur, pričom výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. 1 275 bodov x 18,24 eur mínus vyplatené plnenie žalovaného za 162,5 bodov x 18,24 eur sa rovná 2 964,-eur. Žalovaná náhrada za SSU sa potom rovná 20 292,-eur, potom sťaženie spoločenského uplatnenia čo do psychických porúch predstavuje spolu sumu 20 292,-eur po zohľadnení už vyplateného plnenia zo strany žalovaného za položku č. 252. Za znalecký posudok MUDr. Garajovej zaplatil žalobca odmenu vo výške 284,20 eur. Tieto výdavky vznikli v dôsledku neodôvodneného krátenia posudku MUDr. Stanovičovej zo strany žalovaného, preto si ich uplatňuje od žalovaného titulom náhrady skutočnej vecnej škody (§ 442 ods. 1 OZ) event. nákladov spojených s liečením (§ 449 ods. 1 OZ). Žalobca vyzval žalovaného na doplatenie náhrady za SSU v zmysle ZP MUDr. Garajovej prostredníctvom spoločnosti VIM, s.r.o., a to výzvou zo dňa 05.02.2018. Žalovaný reagoval listom zo dňa 04.04.2018, v ktorom zotrval na svojom pôvodnom stanovisku a doplatok náhrady za SSU neposkytol. Žalobca s argumentmi žalovaného nesúhlasí, tieto konzultoval aj so súdnou znalkyňou MUDr. Garajovou, ktorá ich nepovažovala za dôvodné. K námietke, že termín „Organický psychosyndróm“ nie je diagnózou podľa MKCH, je potrebné uviesť, že ide len o nezrovnalosť čo do popisného zaradenia poruchy, a nie jej obsahového naplnenia. Každý psychiatr dobre vie, čo je organický psychosyndróm, nakoniec aj znalec žalovaného uvádza, že by sa termín "nemal používať", teda nie, že by sa nemohol, keďže nejde o MKCH diagnózu. Termín "Organický psychosyndróm poúrazový" v danom prípade presnejšie vyjadruje stav žalobcu, keďže nešlo len o "komóciu" (otras mozgu), ale aj o kontúziu (pomliaždenie mozgu) a krvácanie pod tvrdú plenu mozgovú, čo bolo preukázané CT vyšetrením mozgu zo dňa 21.04.2016: CT hlavy natív- vpravo vysoko F prítomný menší SDH /subdurálny hematómkrvácanie pod tvrdú plenu mozgovú/ v dĺžke 25 mm hrúbky do 5 mm. Vpravo frontobazálne /v prednej dolnej časti mozgu/ drobné hematokontúzne ložisko /zakrvácané ložisko pomliaždenia mozgovovej hmoty/ veľkosti 5 mm. Príčinná súvislosť medzi predmetným úrazom a duševným stavom posudzovanej vyplýva z opakovaných psychologických vyšetrení, ktoré sú v ZP uvedené a o ktoré sa znalkyňa MUDr. Garajová opiera. Žalobca mohol mať subnormný intelekt aj pred úrazom, čo však nie je zo strany žalovaného ani z dostupných lekárskeho správ preukázané. Aj samotný znalec žalovaného uvádza "možno predpokladať". Opakované závery psychologických vyšetrení však svedčia pre organicitu a deterioráciu intelektovo amnestických funkcií. Deteriorácia znamená pokles pôvodného stavu rozumových a pamäťových funkcií (prítomnosť duševnej subnormality ako rozumovej výbavy jednotlivca je vrodenu ľahkou zaostalosťou, nie je deterioráciou, t.j. úbytkom). Deteriorácia je teda úbytok v daných funkciách na základe zistiteľnej príčiny t.j. v danom prípade úrazu. Trvalé následky vznikli v dôsledku poúrazového pomliaždenia mozgu (v oblasti frontálnej), ako i krvácania pod tvrdú mozgovú plenu, čo je poranenie ťažké. Znalec žalovaného bez akéhokoľvek bližšieho zdôvodnenia tvrdí, že u žalobcu sa jedná o poruchy „ľahké“. Znalkyňa MUDr. Garajová na základe opakovaných psychologických vyšetrení a svojho psychiatrického vyšetrenia trvá na tom, že poruchy sú vyvolané úrazom a sú natoľko vážne, aby boli odškodnené v zmysle bodového hodnotenia uvedeného v jej znaleckom posudku č. 1/2018. Žalobca mal v čase dopravnej nehody len 45 rokov, čo je plne produktívny vek. V dôsledku utrpených zranení bol v lete 2018 uznaný za invalidného s 50 % poklesom schopnosti

vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Trvalé následky spočívajú v závažných poruchách spôsobených pomliaždením mozgu a krvácaním pod tvrdú plenu mozgovú. Ťažké následky dopravnej nehody sa prejavujú najmä extrémnou únavou a z toho vyplývajúcu nemožnosťou vykonávať (nielen) manuálnu prácu, ale aj bežné činnosti v domácnosti. Únavový syndróm deklaruje aj posledná neurologická správa zo dňa 06.07.2018. Žalobca sa nevie sústrediť, zabúda aj bežné slová a tieto nevie resp. nesprávne použije (fatická porucha), čo spôsobuje problémy aj v každodennej komunikácii. Trvalé bolesti hlavy a nedostatok spánku v spojení s ostatnými prejavmi vyvolávajú trvalú nervozitu a podráždenosť, čo negatívne pociťuje najmä jeho najbližšia rodina. Žalobca pred nehodou plnohodnotne a aktívne prežíval svoj život so sociálnou funkciou ako manželka i matka. Najmladší syn mal v čase nehody len 5 rokov. Úraz vážnym spôsobom zasiahol do všetkých sfér jej života a je ťažké sa vyrovnáť s trvalými následkami, ktoré znamenajú podstatné sťaženie žalobcu v roli životnej partnerky i matky. Taktiež možnosti pracovného i spoločenského uplatnenia sa úrazom veľmi vážne obmedzili. Popísané negatívne dopady trvalých následkov z dopravnej nehody na život sú tak nepriaznivého charakteru, že tzv. základné hodnotenie SSU sa nejaví ako dostačujúce a spravodlivé, a preto sa žalobca domáha priznania mimoriadneho zvýšenia SSU vo výške 5 000,-eur, a to najmä s poukazom na svoju invaliditu. Žalobca navrhol žalovanému listom zo dňa 18.09.2018 uzavretie dohody o ďalšej náhrade za SSU v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z., avšak žalovaný ju neakceptoval ani len čiastočne. Žalovaná istina 25 576,20 eur pozostáva z nároku na doplatok SSU v zmysle ZP MUDr. Garajovej vo výške 20 292,-eur, náklady na znalecký posudok MUDr. Garajovej vo výške 284,20 eur, mimoriadne zvýšenie SSU vo výške 5 000,-eur. Nakoľko žalovaný odmietol dobrovoľne poskytnúť náhradu škody, dostal sa do omeškania s plnením svojho dlhu, žalobca si preto uplatňuje aj úroky z omeškania v súlade s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nar. vl. SR č. 87/1995 Z. z. vo výške 5 % ročne zo sumy doplatku SSU vo výške 20 292,-eur od 26.10.2017 (deň oznámenia žalovaného o poistnom plnení, t.j. oznámenia, že neuhradí ostávajúcu časť SSU) do zaplatenia, a zo sumy nákladov na znalecký posudok vo výške 284,20 eur od 01.03.2018 (deň po uplynutí lehoty na zaplatenie nákladov na ZP MUDr. Garajovej uvedený vo výzve zo dňa 05.02.2018) do zaplatenia.

3. Žalovaný k veci uviedol, že uplatnený nárok žalobcu na náhradu SSU je v celom rozsahu premlčaný. Pre začiatok plynutia premlčacej doby na náhradu škody sa vyžaduje kumulatívne splnenie podmienok podľa § 106 ods. 1 OZ (vedomosť o škode a vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá), pričom podľa ustálenej súdnej praxe o osobe, ktorá za vzniknutú škodu zodpovedá, sa poškodený dozvie, len čo získa informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok o osobe konkrétneho škodcu, teda len čo získa vedomosť o skutkových okolnostiach, ktoré sú spôsobilé urobiť takýto záver o možnej zodpovednosti určitého subjektu. Nemusí ísť priamo o zistenie, stačí, ak skutkové okolnosti, ktorými poškodený disponuje, mohli viesť k záveru o vymedzení zodpovedného subjektu. Nejde teda o nespochybniteľnú istotu pri určení zodpovednej osoby (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 29.9.2009, sp. zn. 25Cdo/2891/2007); zákon nepredpokladá nespochybniteľnú istotu pri určení osoby zodpovednej za vznik škody, a už vôbec nie je podmienkou presná znalosť miery účasti jednotlivých škodcov, ak poškodený môže vyvodiť, že škoda bola spôsobená niektorým či viacerými škodcami. Zákon vychádza z predpokladu, že od osoby, ktorá má vedomosť o vzniku škody, možno požadovať, aby nárok uplatnila na súde, len čo má k dispozícii také informácie o okolnostiach vzniku škody, na základe ktorých sa javí zodpovednosť určitej konkrétnej osoby dostatočne pravdepodobná (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 30.7.2008, sp. zn. 25Cdo/615/2006). Nejde tu teda vôbec o to, či sa škodca dopustil konania, ktoré naplnia skutkovú podstatu niektorého z trestných činov, ale len o to, či svojim (zavineným) konaním spôsobil majetkovú stratu poškodeného. Námietka, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť až okamihom nadobudnutia právoplatnosti trestného príkazu, teda nie je dôvodná (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 13. novembra 2008, sp. zn. 21Cdo/2958/2007); o škode spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia sa poškodený dozvie v čase, kedy možno objektívne urobiť bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Posúdenie otázky, kedy sa zdravotný stav poškodeného ustálil, závisí od vyjadrenia lekára (uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 23.9.2008, sp. zn. 25 Cdo/1256/2006); je preto zrejme, že v prejednávanej veci začala plynúť premlčacia doba v apríli 2016, keďže zavinenie na strane vodičky poisteného motorového vozidla bolo zrejme už v čase dopravnej nehody a nebolo nikdy spochybnované (tzn. 8.4.2016); v znaleckom posudku o sťažení spoločenského uplatnenia bol za deň ukončenia liečby stanovený 12.4.2016, a teda v tento deň už žalobca musel mať vedomosť o rozsahu škody na svojom zdraví (tzn. 12.4.2016). Nárok žalobcu na náhradu SSU sa premlčal najneskôr 12.4.2018. V čase podania žaloby bol preto v celom rozsahu premlčaný (§ 106 ods. 2 OZ). Navyše, žalovaný už uhradil nárok

na náhradu SSU v celom oprávnenom rozsahu. Žalobca odvodzuje domnelý nárok na zaplatenie sumy 20.292,- eur zo znaleckého posudku č. 1/2018, vypracovaného MUDr. Evou Garajovou, ktorý bol kvalifikovane spochybnený závermi znaleckého úkonu č. 18/2018 (ako doplnku k znaleckému posudku č. 49/2017, vypracovanému spoločnosťou FORENZA). Spoločnosť FORENZA prezentovala v rámci znaleckého dokazovania nasledujúce zistenia, a to záver, ktorý znalkyňa MUDr. Garajová udala v svojom posudku (organický psychosyndróm), že nie je diagnózou podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb, 10.revízia. Pojem organický psychosyndróm, keďže nie je v MKCH-10, by sa nemal používať v znaleckých posudkoch (odpoveď č. 1 v znaleckom úkone č. 18/2018); znalecký posudok č. 1/2018 MUDr. Garajovej nepreukazuje príčinnú súvislosť medzi duševným stavom poškodenej (znížený intelekt do pásma subnormy, spomalené psychomotorické tempo, poruchy pamäti) a úrazom pri autohavárii. Žalovaný uvádzal, že nepoznáme stav intelektu a poznávacích funkcií poškodenej pred úrazom. Je možné predpokladať, na základe vzdelania a sociálneho začlenenia poškodeného, že poškodená mala znížený intelekt (subnormný intelekt) už pred úrazom (odpoveď č. 2 v znaleckom úkone č. 18/2018). Žalovaný ďalej uviedol, že aj keby akceptoval, že popis stavu poškodenej Šándorovej, tak ako je popísaný v znaleckom posudku č. 1/2018, je správny, tak v tom prípade sa nejedná z psychiatrického hľadiska o stav „Vážny“ tak ako to pre odškodnenie vyžadujú položky č. 253, 254, 255 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Poškodený preto nemá nárok na odškodnenie. U poškodeného sa v žiadnom prípade nejedná z psychiatrického hľadiska o poruchu „Vážnu“. (odpoveď č. 3 v znaleckom úkone č. 18/2018); po preštudovaní záverov znaleckého posudku MUDr. Garajovej znalec spoločnosti FORENZA zotrval na svojich zisleniach prezentovaných v znaleckom posudku č. 49/2017. Žalobca má preto nárok iba na plnenie za položku č. 252, a to v počte bodov 162,5, bez nároku na zvýšenie (záver znaleckého úkonu č. 18/2018 v spojení so závermi znaleckého posudku č. 49/2017). Ak teda žalovaný poskytol plnenie za položku č. 252 v počte bodov 162,5, uhradil nárok v celom oprávnenom a preukázanom rozsahu. Žalovaný pri stanovení výšky poistného plnenia vychádzal z odborných záverov znalca znaleckej organizácie. Bodové ohodnotenie preto nebolo určené na základe svojvoľného rozhodnutia poisťovateľa, ale na základe vysokokvalifikovaného odborného stanoviska. Žalobca preto nemá nárok doplatok náhrady za SSU v sume 20.292,-eur, ani na sumu predstavujúcu mimoriadne zvýšenie za SSU vo výške 5.000,-eur. Poisťovateľ totiž nie je povinný refundovať poškodenému akékoľvek nároky, ale iba tie, ktoré vymedzuje § 4 ods. 2 ZoPZP. Keďže náklady za vypracovanie znaleckého posudku nemožno subsumovať pod žiaden z nárokov podľa § 4 ods. 2 ZoPZP, žalobca si voči žalovanému uplatňuje nárok nad rámec poistného krytia. Žalovaný v trojmesačnej lehote od oznámenia všetkých skutočností nevyhnutných na likvidáciu poistnej udalosti splnil listom zo dňa 26.10.2017 podmienku, ktorá v zmysle § 11 ods. 8 ZoPZP vylučuje nárok na priznanie úrokov z omeškania. Keďže žalovaný oznamovaciu povinnosť splnil v normatívnej lehote, nie je podľa § 11 ods. 8 ZoPZP povinný uhradiť úroky z omeškania. Eventuálny nárok na úroky z omeškania by mohol žalobcovi vzniknúť až vtedy, ak by žalovaný neplnil poistné plnenie po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody v zmysle § 11 ods. 7 ZoPZP. Zdôraznil, že rovnaký právny názor o neexistencii nároku na úroky z omeškania zaujal aj Krajský súd v Bratislave, a to v uznesení zo dňa 23.11.2017, č.k. 1CoB/244/2016-137 a rozsudku zo dňa 16.2.2015, č.k. 6Co/838/2014. Žalovaný preto namieta aj uplatnenie úrokov z omeškania, ktoré je v celom rozsahu nedôvodné.

4. Žalobca v reakcii na tvrdenia žalovaného uviedol, že pokiaľ podľa jeho tvrdenia k ustáleniu SSU žalobcu mohlo dôjsť najskôr dňa 8.4.2017 (t.j. rok po nehode), potom, žaloba podaná dňa 11.10.2018 nemôže byť podaná oneskorene. Vo vzťahu k ustáleniu je potrebné rozlišovať konkrétny trvalý následok (t.j. položku SSU), pretože nie každý trvalý následok má rovnaký okamih ustálenia. Práve psychické poruchy po dopravnej nehode sú často prechodného rázu a s odstupom času sa zmiernia alebo vymiznú úplne, či už v dôsledku nasadenej liečby alebo ich vylieči „čas“. To znamená, že až po uplynutí určitej doby (liečenia), kedy sa psychický stav poškodeného už zásadne nemení, možno hovoriť o jeho ustálení. Žalobca prvýkrát navštívil psychológa dňa 18.10.2016. Na začiatku tejto lekárskej správy sa uvádza, že „pacientka u nás neevidovaná, doposiaľ nebola psychologicky vyšetrená“. Kontrolné psychologické vyšetrenie sa uskutočnilo dňa 12.9.2017. Je preto absurdné tvrdiť, že psychické poruchy boli ustálené už 4 dni po nehode, ako to uvádza žalovaný. V danom prípade je možné urobiť objektívny záver, že uplatnené SSU čo do psychických porúch nemohlo byť ustálené skôr ako 18.10.2016, a preto žaloba podaná dňa 11.10.2018 bola podaná v rámci 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty. Tvrdenia žalovaného, že duševné poruchy žalobcu nie sú v príčinnej súvislosti s nehodou, a že nie sú vážne, a teda ani odškodniteľné, považuje žalobca za nepravdivé a nepreukázané. Aj predložené lekárske správy zo psychologických vyšetrení jasne v záveroch uvádzajú, že sa jedná o „posttraumatický

mozgový syndróm“ resp. „iné organické poruchy zapríčinené dysfunkciou a poškodením mozgu“. Zo záverov odborného posudku o invalidite je zrejmé, že rozhodujúcim invalidizujúcim postihnutím žalobcu sú „Choroby nervového systému, postihnutie mozgu, poruchy osobnosti, poruchy správania a poruchy intelektu vyvolané ochorením, poškodením alebo dysfunkciou mozgu, stredne ťažká forma“. Pokiaľ by Sociálna poisťovňa psychické poruchy nepovažovala za vážne, nebol by žalobca z tohto dôvodu uznaný za invalidného. Psychické následky žalobcu hodnotí Sociálna poisťovňa ako stredne ťažké, čo nemožno považovať za zanedbateľné resp. zľahčovať ich spôsobom, ako tak činí žalovaný. Predloženým rozhodnutím Sociálnej poisťovne zároveň preukazoval žalobca aj žalobou uplatnený nárok na mimoriadne zvýšenie SSU. Výdavky vo výške 284,20 eur ako odmena za znalecký posudok MUDr. Garajovej vznikli preukázateľne v dôsledku neodôvodneného krátenia posudku MUDr. Stanovičovej zo strany žalovaného, preto si ich uplatňuje od žalovaného titulom náhrady skutočnej vecnej škody (§ 442 ods. 1 OZ) event. nákladov spojených s liečením (§ 449 ods. 1 OZ). Všetky tieto nároky sú zahrnuté aj v § 4 ods. 2 zákona o PZP, preto je námietka žalovaného v tomto smere neopodstatnená. Odhliadnuc od uvedeného je možné tieto náklady považovať aj ako príslušenstvo pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, t.j. ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky.

5. Žalovaný v duplike uviedol, že žalobca v rámci svojej argumentácie opomína podstatnú skutočnosť, a to, že žalovaný likvidoval poistnú udalosť na základe záverov znaleckého posudku č. 49/2017, vypracovaného spoločnosťou FORENZA - znalecká organizácia psychiatrická spol. s r.o. Odbornému prieskumu zo strany spoločnosti FORENZA boli podrobené aj závery znaleckého posudku MUDr. Garajovej, od ktorého žalobca odvodzuje svoj nárok. Spoločnosť FORENZA následne vypracovala znalecký úkon č. 18/2018, v ktorom kvalifikovane spochybnila závery MUDr. Garajovej a náležite zdôvodnila nesprávnosť jej znaleckého posúdenia. Opakovane poukázal na znalecké zistenia spoločnosti FORENZA. Nemožno súhlasiť s argumentáciou žalobcu, že tvrdenia žalovaného sú nepravdivé a nepreukázané. Žalovaný vychádzal pri stanovení výšky poistného plnenia z odborných záverov znalca znaleckej organizácie. Bodové ohodnotenie preto nebolo určené na základe svojvoľného rozhodnutia poisťovateľa, ale na základe vysokokvalifikovaného odborného stanoviska. Žalobca sa však k znaleckým úkonom spoločnosti FORENZA nevyjadril a svoj nárok naďalej odvodzuje zo záverov znaleckého posudku MUDr. Garajovej, ktorý žalovaný kvalifikovane spochybnil. V tomto smere považuje za irelevantné aj závery Sociálnej poisťovne, vyslovené v rozhodnutí zo dňa 8.11.2018. Žalovaný nemá záujem na zľahčovaní ujmy na zdraví. Závery Sociálnej poisťovne však nerozporujú tvrdenie žalovaného (podložené znaleckým dokazovaním), že ak aj vznikli duševné poruchy žalobcu v dôsledku dopravnej nehody (čo preukázané nebolo), nejde z psychiatrického hľadiska o „vážny stav“. Bez takejto klasifikácie je odškodnenie za položku č. 253 vylúčené. Nemožno preto súhlasiť s argumentáciou, že tvrdenia žalovaného sú nepravdivé a nepreukázané.

6. Žalobca na vypracovanie znaleckého posudku na základe rozhodnutia súdu reagoval, že prvom rade je potrebné zdôrazniť, že ZP č. 140/2019 bol vyhotovený na základe návrhu samotného žalovaného v tomto súdnom konaní, preto námietky žalovaného považuje za účelové. Ak žalovaný aj predkladá písomné vyjadrenie znaleckej organizácie FORENZA, toto nie je spôsobilé vyvrátiť závery ZP č. 140/2019. Podotkol, že závery ZP č. 140/2019 korešpondujú aj so závermi ZP MUDr. Garajovej predložený žalobcom. Za danej dôkaznej situácie - existencia dvoch znaleckých posudkov potvrdzujúcich vážne poškodenie duševného zdravia žalobcu - považuje žalobou uplatnené nároky za riadne preukázané. V danom prípade sa jedná o zaradenie poruchy medzi vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy. Žalovaný nesúhlasí so zaradením postkomočne-postkontuzívneho syndrómu pod vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy. V posudku č. 140/2019 MUDr. Juraj Lexmann zhodnotil v diagnostickom závere ako postkomočne-postkontuzívny syndróm stredného stupňa, ktorý je dôsledkom organického poškodenia mozgu, ktorý spôsobil narušenie všeobecných kognitívnych funkcií (ľahké zníženie intelektových funkcií a významnejšie narušenie tzv. novopamäte) a pretrváva aj v súčasnosti už v dlhodobom stabilizovanom rozsahu. Žalobca je na 50% invalidizovaný. Znalec v ZP č. 140/2019 zaradil túto poruchu pod vážnu duševnú poruchu, čím sa stotožnil s posudkom MUDr. Evy Garajovej a nesúhlasil s posudkom znaleckej organizácie FORENZA. Žalovaný vo svojom vyjadrení uvádza, že neexistuje žiadny dôkaz, že poškodený mal pred úrazom vyšší intelekt, a teda, že po úraze nastalo zníženie intelektu, a okrem iného je táto otázka irelevantná, pretože úrazom mohlo dôjsť len k zníženiu do pásma ľahkej a nie ťažkej, poruchy. Žalobca uviedol, že má riadne ukončený nižší vzdelávací proces, v riadnej nie špeciálnej základnej škole. Stredoškolské vzdelanie neukončil z dôvodu tehotenstva a založenia si rodiny, nie preto, že by školu nezvládal. Pred úrazom pracoval, síce menej, ale v kvalifikovanej práci. V dôsledku

úrazu musel byť preložený na inú menej zodpovednú a náročnú prácu, pretože po úraze došlo k podstatnému zníženiu intelektu, čo sa prejavilo v rodinnej aj pracovnej sfére a jeho celý život sa od základov zmenil. V dôsledku úrazu došlo k poklesu výkonu, iritabilite, ktorá sa strieda s apatiou, tempo poškodenej je spomalené, poruchy pamäte a intelektu. Žalobca sa nevie vyjadriť, komolí slová, nevie si spomenúť na slovo, komunikácia s okolím je narušená. Uvedené skutočnosti boli opakovanými psychologickými vyšetreniami potvrdené a preto má za to, že k zníženiu intelektu došlo, a to vo vysokej miere, nakoľko žalobca uvedené problémy pred úrazom nemal. Žalovaný vo vyjadrení cituje vyjadrenie znalca zo ZP č. 140/2019 a uvádza, že bodové hodnotenie má odrážať objektívne skutočnosti a preukázané diagnózy poškodenej, a nie jej subjektívne pocity. Žalobca sa nestotožňuje s týmto tvrdením nakoľko v uvedenej citácii išlo o konštatovanie znalca, ktoré bolo riadne podložené argumentmi a opisom zistených lekárskeho záverov. Toto konštatovanie použila už aj MUDr. Eva Garajová vo svojom znaleckom posudku, ktorá uviedla rovnaké psychopatologické závery ako MUDr. Juraj Lexmann. Znalec v posudku zdôraznil, dokonca niekoľkokrát, že uvedenú psychopatológiu, objektívne opakovanú znaleckým posudkom vyšetrením poškodenej považuje za „Vážne poškodenie duševného zdravia.“ Z uvedeného teda vyplýva, že znalec pri konštatovaní a bodovom hodnotení SSU nebral do úvahy subjektívne pocity poškodeného ale objektívne preukázané skutočnosti zistené znaleckým dokazovaním a vyšetrením žalobcu a svoje závery v posudku odôvodnil. Na základe znaleckých posudkov MUDr. Evy Garajovej a znaleckej organizácie Centrum duševného zdravia, s.r.o., mal žalobca za preukázané, že duševný stav žalobcu je natoľko vážny, že odôvodňuje nárok žalobcu.

7. Súd vykonal dokazovanie dôkazmi ako žaloba, lekárskeho posudok o sťažení spoločenského uplatnenia z 1.6.2017, návrh dohody z 2.10.2018 o náhrade za SSU - odpoveď na list zo dňa 18.9.2018, návrh dohody o náhrade za SSU z 18.9.2018, vyjadrenie žalovaného z 4.4.2018, výzva na doplatenie náhrady škody z 5.2.2018, žiadosť o zaslanie ZP - odpoveď žalovaného z 15.11.2017, oznámenie o poistnom plnení - SSU z 26.10.2017, žiadosť o poskytnutie súčinnosti z 11.7.2017, uplatnenie nároku na náhradu škody z 26.6.2017, ZP č. 1/2018, účet za odborné vyjadrenie, odpor voči PR, poistná zmluva z 17.4.2015, oznámenie o poistnom plnení - SSU z 26.10.2017, vyjadrenie žalovaného z 4.4.2018, faktúra č. 182018 z 16.4.2018, doplnok ZP č. 49/2017, znalecký úkon č. 18/2018, ZP č. 1/2018, faktúra č. 492017, ZP č. 49/2017, objednávky ZP, rozsudok OS Martin 18Cb/22/2018-144 z 28.6.2018, rozsudok KS Bratislava 6Co/838/2014 z 16.02.2015, uznesenie KS Bratislava 1Cob/244/2016-137 z 23.11.2017, vyjadrenie žalobkyne, rozhodnutie SP z 8.11.2018, odborný posudok o invalidite z 10.9.2018, lekárske správy zo dňa 12.09.2017 a 18.10.2016, stanovisko žalovaného, lekárske správy, záverečné vyjadrenie žalobcu a záverečné vyjadrenie žalovaného spolu s ďalšími pripojenými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Súd zistil, že dňa 08.04.2016 došlo medzi obcami Kanianka a Lazany k dopravnej nehode zavinenej vodičom motorového vozidla EVČ: U Vozidlo ev. č. U bolo v čase vzniku nehody poistené pre prípad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného. Žalovaný poistnú udalosť zaregistroval pod číslom XXXX.XXXX/XXX-X. Žalobca si postupne uplatňoval u žalovaného jednotlivé nároky na náhradu škody na zdraví, bolestné, sťažení spoločenského uplatnenia, ktoré žalovaný čiastočne uhradil. Zdravotné problémy obodovala v lekárskom posudku zo dňa 01.06.2017 MUDr. Zuzana Stanovičová počtom bodov 1 260 so zvýšením na dvojnásobok, pričom položka č. 253 vážne mozgové al. duševné poruchy po ťažkých poraneniach hlavy je bodovaná počtom 1000 bodov a položka č. 252 postkomočný syndróm je ohodnotená počtom 260. Žalobca si nárok na sťažení spoločenského uplatnenia v zmysle posudku MUDr. Stanovičovej uplatnil u žalovaného prostredníctvom spoločnosti VIM, s.r.o. to listom zo dňa 26.06.2017. Žalovaný tento nárok zaregistroval a listom zo dňa 11.7.2017 vyzval žalobcu na poskytnutie súčinnosti pre súdneho znalca, ktorého oslovil žalovaný za účelom preverenia posudku MUDr. Stanovičovej. Žalobca poskytol žalovanému resp. ním oslovenému súdnemu znalcovi súčinnosť a dostavil sa na vyšetrenie. Žalovaný listom zo dňa 26.10.2017 oznámil, že poskytne náhradu za SSU za položku č. 252 a v len rozsahu 162,5 bodov, čo pri hodnote jedného bodu 18,24 eur platnej pre rok 2017 predstavovalo sumu 2 964,-eur. Následne žalobca nesúhlasil s výpočtom náhrady za SSU zo strany žalovaného a oslovil súdneho znalca za účelom preverenia bodového hodnotenia. Na žiadosť žalobcu vykonala obodovanie súdna znalkyňa z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria, MUDr. Eva Garajová v znaleckom posudku č. 1/2018 zo dňa 15.01.2018 počtom bodov 1 275.

9. Zo záverov znaleckého posudku č. 140/2019 vypracovaného dňa 26.08.2019 mal súd zistené, že znalec sa stotožnil s bodovým ohodnotením v celkovej výške 1250 bodov. Príznaky postkomočného

syndrómu sa prejavili ihneď po úraze, pretrvávajú doteraz a stav je v súčasnosti stabilizovaný s drobnou odchýlkou. Znalec stanovil duševnú poruchu u posudzovaného po ťažkom úraze hlavy ako „vážne duševné poruchy po ťažkých poraneniach hlavy“. Verbalizačná pohotovosť je znížená, naznačená dysartria, prítomná patická únavnosť, pokles výkonu, iritabilita sa strieda s apatiou, výbavnosť pamäte je znížená, nepohotová, spomalená je hlavne novopamäť. Znížená je aj vštepivosť, ktorá je menej kvalitná. Poškodený následky prežíva ako ťažkú pretrvávajúcu traumu, narušenie obvyklého spôsobu života. Je na 50% invalidizovaný, preradený na menej náročnú prácu, menej zodpovednú a podstatne horšie platenú, ktorú beztak nezvláda primerane. V danom prípade existuje dôvodnosť na mimoriadne navýšenie náhrady SSU a to v sume 5 000,-eur.

10. Z doplnenia č. 1 znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria š. 140/2019 pod č. 6/2020 súd zistil, že jednoznačne možno potvrdiť, že od psychologického vyšetrenia dňa 18.10.2016 v duševnom stave poškodeného nedošlo prakticky k žiadnym forenzne relevantným zmenám, a že k tomuto dátumu, respektíve ešte pred týmto dátumom bol duševný stav poškodeného ustálený.

11. Z výsluchu znalca MUDr. Svetozára Drobu súd zistil, že sa úplne stotožnil s posudkom MUDr. Garajovej. Ťažké poškodenie psychiky je evidentné z celej životnej histórie posudzovaného čo je odzrkadlené v 50% invalidizácii. O dátume 18.10.2016 možno hovoriť ako o dátume s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote kedy v stave posudzovaného už nedošlo k zmenám v duševnom stave a k takej podstatnej zmene, ktorý by ovplyvnil celkové hodnotenie.

12. Zo znaleckého posudku č. 1/2018 MUDr. Grajovej zo dňa 15.01.2018 súd zistil, že CT hlavy zo dňa 08.04.2018 nevykázalo patologické zmeny nasvedčujúce pomliaždenie mozgu, ale následne dňa 21.04.2016 a 27.04.2017 bol pri CT hlavy nález zhoršený. V danom prípade sa jedná o postraumatický mozgový syndróm, pseudoneurastenická szmp. ťažšieho stupňa. Prítomná je patická únavnosť, pokles výkonu, iritabilita v striedaní s apatiou, výbavnosť pamäte je znížená, nepohotová, spomalená, hlavne čo sa týka novopamäti. Vzhľadom na vek poškodeného, pracovné obmedzenie, ako i zmenu a obmedzenie životného fungovania v dôsledku vyššie uvedenej psychopatológie znalkyňa navýšila bodové ohodnotenie o 50%.

13. Z výpovede MUDr. Garajovej na pojednávaní súd zistil, že u žalobcu určená diagnóza je totožnou s diagnózou uvedenou v klasifikácii MKCH-10 pod F07.8 iné organické poruchy zapríčinené disfunkciou a poškodením mozgu. Pred nehodou mal žalobca riadne ukončené základné vzdelanie, má ukončené 2x po jednom ročníku stredného odborného učilišťa, čiže nemožno predpokladať, že by jej intelekt bol znížený do pásma hraničného alebo do pásma defektu. Je dôležité uviesť, že pourazové poškodenie zhoršuje schopnosť vyjadrovania sa, čo sa označuje ako fatické poruchy, zhoršuje pamäť. U posudzovaného sa jedná o úbytok pamäťových schopností v porovnaní so stavom pred úrazom. Pokiaľ sa jedná o poranenia mozgu, tak je to ťažká porucha a jedná sa o vážnu poruchu mozgu v dôsledku úrazu. Momentálne znalkyňa považovala zdravotný stav žalobcu za ustálený a uviedla, že je ťažko povedať či zdravotný stav mohol byť ustálený pred dátumom 18.10.2016.

14. Zo žalovaným predloženého odborného vyjadrenia č.49/2017 spoločnosti FORENZA - znalecká organizácia psychiatrická s.r.o. súd zistil, že daná spoločnosť nesúhlasí so závermi znalkyne MUDr. Garajovej, ktorá uviedla vo svojom posudku, že organický psychosyndróm je diagnózou podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb, 10.revízia. Podľa znaleckej organizácie pojem organický psychosyndróm, keďže nie je v MKCH-10, by sa nemal používať v znaleckých posudkoch. Znalecký posudok č. 1/2018 MUDr. Garajovej nepreukazuje príčinnú súvislosť medzi duševným stavom poškodenej (znížený intelekt do pásma subnormy, spomalené psychomotorické tempo, poruchy pamäti) a úrazom pri autohavárii. Spoločnosť FORENZA- znalecká organizácia psychiatrická s.r.o. uviedla, že nepoznáme stav intelektu a poznávacích funkcií poškodenej pred úrazom. Je možné predpokladať, na základe vzdelania a sociálneho začlenenia poškodenej, že poškodená mala znížený intelekt (subnormný intelekt) už pred úrazom. Aj keby daná spoločnosť akceptovala, že popis stavu poškodenej Šándorovej, tak ako je popísaný v znaleckom posudku č. 1/2018, je správny, tak v tom prípade sa nejedná z psychiatrického hľadiska o stav „Vážny“ tak ako to pre odškodnenie vyžadujú položky č. 253, 254, 255 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Poškodený preto nemá nárok na odškodnenie. U poškodenej sa v žiadnom prípade nejedná z psychiatrického hľadiska o poruchu „Vážnu“. (odpoveď č. 3 v znaleckom úkone č. 18/2018);

po preštudovaní záverov znaleckého posudku MUDr. Garajovej znalec spoločnosti FORENZA zotrval na svojich zisteniach prezentovaných v znaleckom posudku č. 49/2017.

15. Z výpovede žalobcu súd zistil, že jeho život pred nehodou bol úplne iný, pred nehodou zvládala domáce práce, teraz má problém s vyjadrovaním, komolí slová, zabúda, má problémy s hlavou, denne musí užívať lieky, chodiť po vyšetreniach. Nemôže sa venovať ani synovi, treba mu pomáhať s učením, a nakoľko to nezvláda, tak musí to robiť manžel. Momentálne má najľahšiu prácu v Rialte, strihá nite na topánky a po príchode domov býva strašne unavený, bolieva ho hlava a berie ho na spanie. Prácu ako mal predtým nemôže robiť lebo to nezvláda. Máva depresie z toho keď sa pozrie do zrkadla, má krivý nos a posunutú kosť na tvári. Nehoda mala vplyv aj na partnerský život, po intímnej stránke už rodinný život nefunguje a manžel musí vykonávať všetky fyzické práce za žalobcu. S deťmi nemôže už vykonávať ani športové aktivity.

16. Z výpovede svedka V., manžela žalobcu súd zistil, že manželka je často ustatá, nemôže sa sústrediť, dosť vecí zabúda, nemôže sa venovať rodine, nemôže robiť domáce práce a takisto sa zmenil ich spoločný intímny život k horšiemu. Tým, že je zmenená máva z toho depresie a má so svojím výzorom problémy.

17. Podľa § 420 ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

18. Podľa § 444 OZ pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

19. Podľa §449 ods. 1 až 4 OZ pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením. Pri usmrtení sa uhradzujú aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení. Náklady liečenia a náklady pohrebu sa uhradzujú tomu, kto ich vynaložil.

20. Podľa § 10 ods. 4 z. č. 437/2004 Z. z. bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. V prípadoch ustanovených v odseku 3 posudzujúci lekár prihliada aj na stanovisko poškodeného k odporúčanému zákroku.

21. Podľa § 5 ods. 5 z. č. 381/2001 Z. z. v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, 4) môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

22. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) z. č. 381/2001 Z. z. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

23. Podľa § 15 ods. 1 z. č. 381/2001 Z. z. náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi 20) a je povinný tento nárok preukázať

24. Podľa § 517 ods. 2 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

25. V konaní bolo sporným či predmetný nárok je uplatnený na súde po uplynutí premlčacej lehoty. Súd mal na základe vykonaného dokazovania - výsluchom znalca MUDr. Drobu na pojednávaní dňa 28.02.2020 v spojitosti s jeho znaleckým posudkom označeným ako doplnok č. 1 znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria š. 140/2019 pod č. 6/2020 za preukázané, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu nedošlo pred dňom 18.10.2016. Znalec vo svojej výpovedi uviedol, že nie je možné klinicky potvrdiť dátum ustálenia dňa 18.10.2016, avšak je možné hovoriť o

pravdepodobnosti blížiacej sa k istote. Podľa znaleckého posudku znalca a jeho výpovede od dátumu 18.10.2016 už nedošlo k výraznejšej zmene v duševnom stave žalobcu, ale až v tento deň, kedy bol psychodiagnosticky vyšetrovaný, tak bolo možné bodovo ohodnotiť jeho zdravotný stav. Súd má za to, že vo vzťahu k ustáleniu je potrebné rozlišovať konkrétny trvalý následok, pretože nie každý trvalý následok má rovnaký okamih ustálenia. Práve psychické poruchy po dopravnej nehode sú často prechodného rázu a s odstupom času sa zmiernia alebo vymiznú úplne, či už napríklad v dôsledku nasadenej liečby. To znamená, že až po uplynutí určitej doby, liečenia, kedy sa psychický stav poškodeného už zásadne nemení, možno hovoriť o jeho ustálení. Súd má potom za to, že dátum od kedy plynie premlčacia lehota je dátum 18.10.2016 a z uvedeného dôvodu bol nárok žalobcu uplatnený v rámci zákonnej premlčacej lehoty včas.

26. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za to, že žalobca uplatnené nároky riadne preukázal čo do dôvodu i výšky. Nárok žalobcu bol preukázaný súkromným znaleckým posudkom MUDr. Evy Garajovej č. 1/2018 zo dňa 15.01.2018, s ktorým sa v plnej miere stotožnil súdom určená znalecká organizácia Centrum duševného zdravia, s.r.o. v posudku č. 140/2019 zo dňa 18.08.2019.

27. Súdom nariadené znalecké dokazovanie jednoznačne potvrdilo znalecký posudok MUDr. Garajovej, pričom obidva znalecké posudky potvrdzujú vážne poškodenie duševného zdravia žalobcu. Súdom určený znalec v posudku zdôraznil, dokonca opakovane na viacerých miestach v závere posudku, že uvedenú psychopatológiu, objektívne opakovanú znaleckým posudkom vyšetrením poškodenej považuje za „Vážne poškodenie duševného zdravia“. Zo záverov znaleckého posudku č. 140/2019 mal súd preukázané, že príznaky postkomočného syndrómu sa prejavili ihneď po úraze, pretrvávajú doteraz a stav je v súčasnosti stabilizovaný s drobnou odchýlkou. Znalec stanovil duševnú poruchu u posudzovaného po ťažkom úraze hlavy ako „vážne duševné poruchy po ťažkých poraneniach hlavy“, čo sa prejavuje v každodennom živote žalobcu ako znížená verbalizačná pohotovosť, dysartria (chybná výslovnosť správne utvorených slov), u žalobcu je prítomná patická únavnosť, pokles výkonu, iritabilita sa strieda s apatiou, výbavnosť pamäte je znížená, nepohotová, spomalená je hlavne novopamäť. Znížená je aj vštepivosť, ktorá je menej kvalitná. V danom prípade podľa záverov znalcov nešlo len o komóciu (otras mozgu), ale aj o kontúziu (pomliaždenie mozgu) a krvácanie pod tvrdú plenu mozgovú, čo bolo preukázané CT vyšetrením mozgu zo dňa 21.04.2016. Podľa predloženého CT hlavy sa v správe uvádza, že vpravo vysoko F je prítomný menší SDH /subdurálny hematómkrvácanie pod tvrdú plenu mozgovú/ v dĺžke 25 mm hrúbky do 5 mm. Vpravo frontobazálne /v prednej dolnej časti mozgu/ drobné hematokontúzne ložisko /zakrvácané ložisko pomliaždenia mozgovej hmoty/ veľkosti 5 mm. Aj predložené lekárske správy zo psychologických vyšetrení jasne v záveroch uvádzajú, že sa jedná o „posttraumatický mozgový syndróm“ resp. „iné organické poruchy zapríčinené dysfunkciou a poškodením mozgu“. Zo záverov odborného posudku o invalidite je zrejmé, že rozhodujúcim invalidizujúcim postihnutím žalobcu sú „Choroby nervového systému, postihnutie mozgu, poruchy osobnosti, poruchy správania a poruchy intelektu vyvolané ochorením, poškodením alebo dysfunkciou mozgu, stredne ťažká forma“. Súd má aj na základe daných skutočností za to, že pokiaľ by Sociálna poisťovňa psychické poruchy žalobcu nepovažovala za natoľko vážne, nebol by žalobca z tohto z dôvodu uznaný za invalidného.

28. Súd mal preukázané, že žalobca mal v čase dopravnej nehody 45 rokov, čo je produktívny vek. V dôsledku utrpенých zranení bol v lete 2018 uznaný za invalidného s 50 % poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Trvalé následky spočívajú v závažných poruchách spôsobených pomliaždením mozgu a krvácaním pod tvrdú plenu mozgovú. V konaní bolo preukázané, že ťažké následky dopravnej nehody sa prejavujú najmä únavou a z toho vyplývajúcu nemožnosťou vykonávať (nielen) manuálnu prácu, ale aj bežné činnosti v domácnosti či činnosti v starostlivosti o deti. Únavový syndróm deklaruje aj posledná neurologická správa zo dňa 06.07.2018. Žalobca sa nevie sústrediť, zabúda aj bežné slová a tieto nevie resp. nesprávne použije (fatická porucha), čo spôsobuje problémy aj v každodennej komunikácii. Trvalé bolesti hlavy a nedostatok spánku v spojení s ostatnými prejavmi vyvolávajú trvalú nervozitu a podráždenosť, čo negatívne pociťuje najmä jeho najbližšia rodina. Žalobca pred nehodou plnohodnotne a aktívne prežíval svoj život so sociálnou funkciou ako partner v manželstve či ako matka. Najmladší syn mal v čase nehody 5 rokov. Úraz vážnym spôsobom zasiahol do všetkých sfér života žalobcu. Výsluchom svedka Eduarda Šandora, partnera žalobcu mal súd za preukázané, že žalobca sa nevyrovnal psychicky s trvalými následkami, ktoré znamenajú podstatné sťaženie žalobcu v roli životnej partnerky i matky. Svedok uviedol, že žalobca pri pohľade do zrkadla trpí depresiami, nakoľko má zjazvenú tvár a

posunutú tvárovú kosť. Taktiež možnosti pracovného i spoločenského uplatnenia sa úrazom veľmi vážne obmedzili, nakoľko bol preradený na jednoduchú prácu, ako sa vyjadril žalobca aj tá mu vyvoláva zdravotné obtiaže, pričom strihá nite a jedná sa o podstatne horšie platenú prácu akú mohol vykonávať pred úrazom. Pred úrazom pracoval, síce menej, ale v kvalifikovanej práci. V dôsledku úrazu musel byť preložený na inú menej zodpovednú a náročnú prácu, pretože po úraze došlo k podstatnému zníženiu intelektu, čo sa prejavilo v rodinnej aj pracovnej sfére a jeho celý život sa od základov zmenil. V dôsledku úrazu došlo k poklesu výkonu, iritabilite, ktorá sa strieda s apatiou, tempo poškodeného je spomalené, čo súd badal aj na prejavoch žalobcu počas výsluchu v tomto konaní, dopravná nehoda ďalej zanechala na žalobcovi následky ako poruchy pamäte a intelektu.

29. Čo sa týka žalovaným namietaného nepreukázania príčinnej súvislosti medzi predmetným úrazom a duševným stavom posudzovaného, tak súd má za to, že tak ako to vyplýva z opakovaných psychologických vyšetrení, ktoré sú v ZP uvedené, a o ktoré sa znalkyňa MUDr. Garajová a MUDr. Droba opierali, tak tie preukazujú jednoznačnú súvislosť medzi nehodou - úrazom a terajším zdravotným stavom žalobcu. Žalobca mal riadne ukončený nižší vzdelávací proces, v riadnej nie špeciálnej základnej škole. Stredoškolské vzdelanie neukončil z dôvodu tehotenstva a založenia si rodiny, nie preto, že by školu nezvládal. Až po dopravnej nehode sa jeho pracovný, spoločenský a rodinný zmenil k horšiemu tak ako to súd vyššie opísal. Súd mal v konaní za preukázané, že následky predmetnej dopravnej nehody žalobcu obmedzili v jeho každodennom živote, a teda že žalobca v konaní preukázal príčinnú súvislosť medzi nehodou a zdravotnými následkami žalobcu s tým, že u žalobcu preukázateľne došlo k úbytku či už v psychických, rozumových alebo pamäťových funkciách na základe príčiny- úrazu.

30. Čo sa týka bodového ohodnotenia následkov žalobcu súd má za to, že znalkyňa MUDr. Garajová na základe opakovaných psychologických vyšetrení a svojho psychiatrického vyšetrenia trvá na tom, že poruchy sú vyvolané úrazom a sú natoľko vážne, aby boli odškodnené v zmysle bodového hodnotenia uvedeného v jej znaleckom posudku č. 1/2018. Znalecký posudok znaleckej organizácie Centrum duševného zdravia, s.r.o. č. 140/2019 jednoznačne a s riadnym odôvodnením- sa v plnej miere pridrieva záverov znalkyne Garajovej a priznáva žalobcovi bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia čo do psychických porúch v celkovom počte bodov 1 275 bodov (vrátane navýšenia o 50 % v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z.), a zároveň - odporúča súdu priznať mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 5 000,-eur.

31. Súd sa potom stotožnil so závermi uvádzaných znaleckých posudkov, kedy hodnota jedného bodu sa v súlade s ust. § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z. určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia. V roku 2017 bola hodnota jedného bodu vo výške 18,24 eur, pričom výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Súd potom priznal žalobcovi náhradu za priznaných 1 275 bodov pozostávajúce z ohodnotenia za položku č. 253 za vážne duševné poruchy po ťažkých poraneniach hlavy vo výške 700 bodov, položky č. 252 za postkomočne - postontúznny syndróm vo výške 150 bodov spolu so zvýšením o 50% v zmysle § 10 ods. 4 z. č. 437/2004 Z. z. a § 5 ods. 5 z. č. 437/2004 Z. z. (v zmysle ZP MUDr. Garajovej a znaleckého posudku č. posudku č. 140/2019 zo dňa 18.08.2019) x 18,24 eur = 23 256,-eur mínus vyplatené plnenie žalovaného za 162,5 bodov x 18,24 eur = 2 964,-eur. Súd má potom za to, že žalovaná náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je dôvodnou vo výške 20 292,-eur.

32. Súd má ďalej za to, že popísané negatívne dopady trvalých následkov z dopravnej nehody na život žalobcu sú tak nepriaznivého charakteru ako bolo vyššie opísané, že súd má za to, že tzv. základné hodnotenie SSU odôvodňuje mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 z. č. 437/2004 Z. z. o sumu 5000,-eur, čo odporúča súdu aj kontrolný znalecký posudok. Súd má za to, že priznanie invalidity je jedným z dôvodov na zvýšenie daného nároku, čo žalobca preukázal súdu priloženým rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 08.11.2018. Súd má za to, že navrhovaná suma navýšenia predstavuje približne len hodnotu 20% z bodového ohodnotenia v zmysle znaleckého posudku MUDr. Garajovej a nakoľko žalobca nepožadoval maximálne navýšenie o 50%, súd nároku ako dôvodnému v danej časti vyhovel. Súd k tomuto nároku poznamenáva, že následky dopravnej nehody zasiahli do života žalobcu v takej miere, že nestačí len odškodnenie podľa základnej sadzby, nakoľko súd opätovne zdôrazňuje, že žalobca v dôsledku úrazu nedokáže dosahovať príjem ako pred nehodou, jeho psychický a zdravotný stav ovplyvňuje nielen pracovné zaradenie, ale okrem

iného aj sťažuje mu aj rodinný život, trpí depresiami, bolesťami hlavy, únavovým syndrómom a stratou pamäti spolu s ďalšími následkami, ktoré súd vyššie popísal.

33. Čo sa týka nákladov uplatnených za znalecký posudok MUDr. Garajovej vo výške 284,20 eur, mal súd za to, že sú v celom rozsahu uplatnené dôvodne, nakoľko tieto výdavky vznikli v dôsledku neodôvodneného krátenia posudku MUDr. Stanovičovej zo strany žalovaného a žalobcom boli uplatnené titulom náhrady skutočnej vecnej škody v zmysle § 442 ods. 1 OZ . Súd má za to, že je možné tieto náklady považovať aj ako príslušenstvo pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, t.j. ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky, nakoľko vzhľadom na uplatňovanie predmetného nároku žalobca musel osloviť odborníka- MUDr. Garajovú za účelom vyhotovenia bodového ohodnotenia ako aj potvrdenia príčinnej súvislosti medzi úrazom a jeho následkom, a preto súd žalobe aj s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3M Obdo 2/2010 v danej časti vyhovel.

34. Čo sa týka návrhu žalovaného na vykonanie dôkazu konfrontáciou znalcov MUDr. Ivana Dóciho a znalca MUDr. Drobu súd má za to, že súdom určený znalec v znaleckom posudku č. 140/2019 zo dňa 18.08.2019 sa dostatočným spôsobom vyrovnal nielen s tvrdeniami MUDr. Garajovej, ale aj s námietkami znaleckej organizácie FORENZA s.r.o., takisto svoje závery ustálil aj počas výsluchu na pojednávaní, na ktorých zotrval a súdu bližšie ozrejmil, a preto súd z dôvodu nevhodnosti a neúčelnosti, vzhľadom na jednotné závery znalcov MUDr. Garajovej a MUDr. Drobu, po vysporiadaní sa s námietkami znalca MUDr. Dóciho predmetný dôkaz nevykonával.

35. O úroku z omeškania súd rozhodol v zmysle § 517 ods. 1 a 2 OZ a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., kedy súd priznal žalobcovi nárok na zákonný úrok z omeškania vo výške 5% zo sumy 20 292,-eur odo dňa oznámenia žalovaného o poistnom plnení, že neuhradí zvyšnú časť náhrady, t.j. od 26.10.2017 a zo sumy nákladov za znalecký posudok odo dňa po uplynutí lehoty na zaplatenie nákladov za znalecký posudok MUDr. Garajovej uvedený vo výzve zo dňa 05.02.2018, t.j. od 01.03.2018 do zaplatenia.

36. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods.1 CSP. Súd úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania, ktoré predstavujú v rozsahu jeho čistého úspechu v konaní 100%.

37. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

38. O trovách štátu súd rozhodol tak, že trovy vzniknuté v súvislosti s preukazovaním dôvodnosti nároku žalobcu je povinná uhradiť v zmysle zásady úspechu neúspešná strana, a teda žalovaný.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.